Wisu semju proletareeschi, sawienojatees!

Maksâ 6 santim.
(swehtdeenâs 10 sant.)

Strahdneeku Awise

Sozialdemokratisks laikraksts

Abonescha nas maksa.
Par 1 mehnesi:
bes peesuhtischanas . Ls 1,30
ar peesuhtischanu . . 1,60
us ahrsemem 2,30

Redakzija: Helenes eelâ Nr. 3
Tahlrunis Nr. 46
Runas stundas (darbd.) no 9—11 un no 4—7
Pasta kastite Nr. 4.

Ekspedizija Kantoris Speestuwe: Helenes eelâ Nr. 3
Tahlrunis Nr. 275
Atwehrts no 8—5, swehtdeenâs no 8—10

Sludinajumu maksa:
preekschpusê 30 sant., tekstâ 26 sant.,
sludinajumu beigâ 14 sant. rindiņa.
Darba spehka mekletajeem 6 sant.
+ 5 % slab. nodoklis.

Nr. 142 (3798) Leepajâ, zeturtdeen, 30. junijâ 1932. g. 14. gads

Politiskais stahwoklis, walsts budschets un strahdneeku usdewumi.

Leetaina laika gadijumâ, sapulze notiks Kronu eelâ 33, Tautas namâ.

Par to tuwakus paskaidrojumus dos

Tautas sapulzê

peektdeen, 1. julijâ, plkst. 7 wak., us Annas tirgus laukuma

Norehkinaschanâs ar Skujeneeka politiku. Saeimas dep. b. Bastjahnis. Wisi us sapulzi!

Padomju jaunzeltneezibas nelaime.

Pehz neilga laika pasauli aplido wehsts, ka nahzis gataws jaunàs Kreewijas zeltneezibâ atkal weens gigants. Tà ir milsigà Dnepras uhdenspehka elektriskà zentrale — Dneprostrojs. Darbi pee leelakà Eiropas uhdens dambja jau nobeigti. Patreiz beidz sawest kahrtibâ eerihzes, lai milsigo spehka staziju nodotu ismantoschanai. Beidz isbuhwet ari leelàs tehrauda, aluminija un zitas fabrikas, kuras ismantos schis stazijas strahwu. Pamasàm jau ussahk dsihwibu jaunais ruhpneezibas zentrs ap Dneprostroju. Winâ paredsi pawisam noweetot 170.000 zilweku. Tee wisi buhs nodarbinati Dneprostrojâ un ar winu saistitos usnehmumos. Ahrsemju firmam ween, kuras waza maschinu peegahdes un usstahdischanas darbus, lihdz schim tikmalsats 8 milj. dolaru (apm. 40 milj. latu). Par weetejeem buhwmaterialeem un darba spehku isdota trihs lihdz tschetri reises tik leela summa. Patreiz wehl teek weikti daschi darbi palihgusnehmumos un paschâ hidrozentralê.

Teikàs un neskaitamàs dseesmàs apdsejotà Dnepras straume pazelta ar daudzi par 38 metreem, un tagad ar milsu spehku gahsisees kolosalàs turbinès. Milsigàs dinamo maschinas raschos strahwus preeksch wisas Deenwidukrainas. Un, galwenais, — schi elektriskà energija buhs wislehtakà wasaulê.

Wairakus gadus pee schi kolosa buhwes strahdaja desmit, diwdesmit un, pa laikam, pat lihdz 60.000 strahdneeku, weselas armijas inscheneeru un techniku wadibâ. Daudzi ahrsemju usnehmumi strahdaja pee maschinu un eerihtschu peegahdaschanas. Weetejee strahdneeki un techniskee spehki peelikuschi maksimumu energijas, teeschàm neapskauschamos padomju darba un dsihwes apstahkios, lai raditu scho modernàs technikas brihnumu.

Buhwes laikà ir nahzees pahrwaret ahrkahrtigas gruhtibas. Milsu kapitali, kuri eguldìti usnehmumâ ne weenmehr bija sadabujami. Atsewischkee padomju tresti, kuri peegahdaja buhwei nepeezeeschamos materialus un maschinas parasti nokaweja terminus. Nahzàs zihnitees ar, schkeet, pilnigi nepahrwarameem dabas spehkeem un apmahzita darba spehka truhkumu. Un tomehr zeltne auga un weidojàs.

„Ja kautkur Padomju Kreewijâ war runàt par darba entusiasmu", apleezina buhwes galwenais waditajs, inscheneers Winters, „tad tas bija pee Dneprostroja. Naw jaaismirst, ka tas ir 20. gadu simtena otrà zeturtschna technikas warenakais peemineklis. Ari tee, kuri us patreizejo waldischanas sistemu Kreewijâ skatàs kritiski, newar neapbrihnot un noleegt scho kolosalo sasneegumu un paleekoscho positivo wehrtibu". Tà spreesch par scho leelo sasneegumu laudis, kuri ir tahlu no ta, lai slawetu Padomju eekahrtu.

Protams, ari schis gigants naw pati pilniba, bet jeb kahdeem truhkumeem. Dneprostrojs ir gataws tikai galwenos wilzeenos. Atsewischku datu sadarbiba un tàs noreguleschana prasis wehl daudz energijas un daudz lihdzekstu. Patreizejà darba spehja wehl ir stipri nepilna. Ne miljons kilowatu, kà bija paredsets, bet tikai apm. 20 proz. no ta patreiz teek nowaditi lihdz transformatoreem un patehreschanas weetam. Tehrauda un aluminija fabrikas wehl naw tiktahlu eekahrtotas, lai winas waretu isleetot to paschu vaschoto daudzumu. Energija ir, bet patreiz wehl winu naw eespehjams isleetot. Ari strahwa neisnahk tik lehta, kà tas sahkumà bija paredsets, jo buhwe maksaja par apm. 30 proz. dahrgaki, kà tas bija aprehkinats planâ.

Kas atteezàs uz paschu ruhpneezibas pilsehtu, tad ar winas isbuhwi ari neweizas. Eelu isbuhwei un tilteem truhkst lihdzekļu. Dselszelu tihkls, kursch ir nepeezeeschams, lai saweenotu Dneprostroju ar pahrejeem ruhpneezibas zentreem, ari wehl tahlu naw isweidots. Ari satiksmei ar Dneprostroju pa uhdeus zelu truhkst nepeezeeschamo kugu. Tàs wisas ir leetas, ar kuràm Padomju Kreewijâ ir jarehkinas ik uz sola. Winu truhkumi ir neizbehgami. Wini beeschi ir tik swarigi, ka isnihzina loti leelu dalu no sasneegumu ismantoschanàs wehrtibas. Tee war ari paseminàt „Dneprostroja" nosihmi ruhpneezibas zeltneezibâ. Ja Kreewijâ netruhkst dabas bagatibu un darba energijas, tad ahrkahrtigi leels ir labu organisatoru, resp. ihstu saimneezibas wadìtaju truhkums. Un tàs parahdàs arweenu skaidraki, pehz tam, kad beidsees sajuhsmas pilnais zelschanas darbs un jasahk jaunzeltee kolosi ismantot. Patreisejais Kreewijas reschims prot gan ar wiseem wina rihzibâ esoscheem waras un psichiskeem lihdzekleem uspahtagot masas us leeleem zeltneezibas darbeem. Tomehr lihdz schim winsch wehl naw atradis metodi, kà eedwest masàs mehlestibu pret peleko ikdeenas darbu scho sasneegumu praktiskai ismantoschanai. Eedwest masàs atbildibas un apsinas sajuhtu.

Patreiz, schkeet, noskanojums strahdajoschàs masàs ir tahds, ka ar leelu skubu un wisu energiju ir jaleekas pee leelo pasahkumu nobeigschanas. „Dneprostrojs, Magnitogorskas-Kusnezkas oglu un dselss kombinats, Turksibdselszelsch — tas mums ir jabeidz", ik deenas sludina padomju wara, „pehz tam buhs weeglak". Ahrkahrtigos darba un dsihwes apstahkios teek weiktas schis miļu zeltnes. Ja nu pehz winu pabeigschanas, pateizotees stingras un leetpratigas wadibas truhkumam, zeretee panahkumi ispalìks un smagà dsihwe neatweeglosees, tad eestahsees wispahreja energijas jabrukums, pasuvitate un negriba. Un, luhk, tahda stahwokla preekschà patreiz ir Padomju zeltneeziba.

Tas ir milsigs minuss leelajeem sasneegumeem un stahwo nepahrtrauktà sadarbibà ar waldoscho reschimu. Politiskà reschima mihkstinaschana tewaretu daudzko lihdzet un atdot atpakaļ saimneezìskeem sasneegumeem winu ihsto wehrtibu.

Kara ministrs nesolidarisejas ar pagaidu lehmumeem.

(„Str. Aw." spezialsinojumi).

Rigâ, 29. junijâ. Kà jau sinams, atwaļinato kara wihru kongresa notika schkelschanàs un no kongresa aisgahja 6 progresiwàs organizazijas. Nekatotees uz to, atwaļinato kara wihru zentralà saweenibâ schim organizazijam bij sadod weens preekschstahwis.

Pilsonisàs organizazijas gribeja isdabuht zauri sawu triku, bet tàs schim organizazijam naw isdewees. Kara ministrs gen. Balodis tomehr scho pilsonu triku naw apstiprinajis, jo progresiwàs organizazijas eesneeguschas uz to sawu protestu. Tà kà kara ministrs protestu ir eewehrojis, tad atwaļinatee kara wihri to usnem ar gandarijumu.

Neloisch sehschu sahlê.

Rigâ, 29. junijâ. Aiswakar wajadseja notikt Rezeknes pilsehtas domes ahrkahrtejai sehdei. Bet leels bij domneeku isbrihnis, kad abas sehschu sahles un wisas pilsehtas waldes telpas bija noslehgtas. Tàpat ari noslehgta bassoschanas urna un protokolu grahmata. Eeraduschees domneeki bija speesti sehdi noturet waldes lozekla Skrubes darba istabâ un wehleschanas isdarit ar sihmitem. Par domes preeksch sehdetaju eewehleja Jahni Freimani, wina beedri Solomonu Lurje. Par pilsehtas galwu — Nikolaju Skangesi. Daschas grupas schis wehleschanas negrib atsiht un eewadijuschas jau pahrsuhdsibas.

Miris trim. pol. inspektors Kapeneets.

Rigâ, 29. junijâ. Schoriht plkst. 2,30 Dr Hacha klinikâ Mescha parkâ miris kriminalpol. inspektors Kapeneeks, par kura slimibu jau bija agrakas sinas. Kà sinas wehstija, winsch slimojis ar tuberkulosi un Schmuschkina laupitaju leeta wina weselibas stahwokli juhtami pasliktinajusi.

Pagarinàs banku moratoriju.

(„Str. Aw." spezialsinojumi).

Rigâ, 29. junijâ. Wakar Latwijas bankas padome 3 stundas ilgâ sehdê debateja par ismaksas eerobeschojumu atzelschanu naudas eestahdês, kà finansu m-ja projektè sahkot jau ar 1. juliju. Apswerot daschadus motiwus, padome eteiza waldibai noguldijumu ismaksas eerobeschojumus pagarinat wisàm bankàm un naudas eestahdem wehl ne masak kà us 3 mehnescheem.

Apgreesch sirgeem ajtes.

Saikawas pag. laukšaimneeki, kahdâ rihtâ ganibâs iswestos sirgus atraduschi wisus ar apgreestàm astem. Peeteizot nesinamà laundara uekreetno darbu polizijai, israhdijàs, ka weenâ paschâ nakti nogreestas lihdz pat kaulam astes 16 sirgeem. Par wainigo peenahkts 33 g. w. latgaleetis Kalina Gontscharows, pee kura ari atrastas nogreestàs astes. G. apzeetinats un eeweetots Madonas zeetumâ.

Welosipedu sagla guhstischana.

Rigâ, 29. junijâ. Wakar p. 9 w. kahds jauns zilweks peebrauzis welosipedâ pee galwenà pasta. kur peeslehdsis sawu welosipedu, pehz kam deewees us tuwejo kiosku. Tiklihdz winsch aisgahjis, welosipedam peesteidsees kahds swesch wihrietis, noweetojees sehdeklì un jonojis projam Latgales preekschpilsehtas wirseenâ. Sweschneeka rihzibu pamanijis kahds polizists, kas eesehdees taksometrâ un sekojis welosipeda laupitajam. Noseedsneeks aisjonojis Daugawpils eelâ 7, kur ar wisu laupijumu eeskrehjis Jahna Strasda mechaniskâ darbnizâ. Tuhlin isaukti kriminalpolizisti, kas eelenkuschi darbnizu un isdarijuschi kratischanu. Tur atrasta wesela kaudze sagtu welosipedu, galwenà kahrtà issauktà weidâ. Par welosipedu sagli israhdijàs 30 g. w. Schmerlis Drasniks bez noteiktas dsihwes weetas. Sagtos welosipedus uspirzis mechaniskàs darbnizas ihpaschneeks, Jahnis Strasds, pehz kam tos pahrkrahsojis un pahrstrahdajis, wehlak pahrdewis. Welosipedu saglis un winu uspirzejs apzeetinati. Domà, ka wini paspehjuschi pahris gados „nozelt" apm. 100 welosipedus. („Str. Aw." spez.).

Karewja paschnahwiba.

Rigâ, 29. junijâ. Wakar pehzpusdeenâ, stahwot us postena Daugawpils zeetoksni, noschahwees Semgales artilerijas pulka kareiwis Antons Kusiks. Winsch ar karabinu eeschahwis lodi kruhtis un pehz daschàm minutem miris. Kareiwis A. Kusiks atradees garnisona sardsê un pehdejàs deenàs atradees loti nospeestà garastahwokli. K. bijis preekschsihmigs kareiwis.

Nopostits Dombrowska kaps.

Rigâ 29. junijâ. Augustu Dombrowski pehz wina nahwes apglabaja „Seemelblahsmas" plaschajà dahrsà Wezmihlgrahwî. Pehdejos gados Dombrowska atdusas weeta apdehstita kokeem un ziteem apstahdijumeem. Tagad atklahjees, ka Dombrowska atdusas weeta galigi ispostita: nogreesti 18 dsihwibas koki, pukes, un kaps pa dalai isjaukts. Kriminalpolizijas eerehdni kehràs pee noseedsneeku issekoschanas. Puhles pag. nakti ari dewuschas sekmes. Wainigee apzeetinati.

Sozialistiskàs strahdneeku internazionales ussaukums

sakarâ ar Amerikas atbrunoschanàs projekteem.

Amerikas Sawienoto Walstu projekti pawehruschi atbrunoschanàs konferenzei eespehju isklaht no strupzela, kursai draudeja eestigschana technisko diskusiju muklajà.

Atbrunoschanàs konferenze atrodas isschkiroschu lehmumu preekschâ.

Amerikanu projekti wehl nebuht naw issmeloschs un tapehz pilnigi apmeerinoschs ta problema atrisinajums, kura preekschâ atrodas atbrunoschanàs konferenze. Wineem nepeezeeschami papildinajumi paschos swarigakos punktos, peem. tahlu esoscha militaro budschetu samasinaschana, privatas eerotschu isgatawoschanas un tirdsneezibas aisleegums, stingra starptautiska kontroles organizazija, starptautisks ziwilàs gaisa kugneezibas statuts. Amerikas projektu peenemschana buhtu tikai pirmais solis uz atbrunoschanos, uz brunoschanàs samasinaschanu lihdz minimumam. Turpretim, scho projektu noraidischana nosihmetu, ka wisas zeribas uz konferenzes isdoschanos isnihzinatas. Uz Eiropas walstim kristu atbildiba, ka winu rihzība apdraudejusi tik nepeezeeschamo kopdarbibu ar Amerikas Saweenotàm Walstim wisu swarigo problemu risinaschanà un starptautiskà zihnà ar pasaules saimneezisko krisi.

Tapehz schinis deenàs nepeezeeschami peespeest wisas waldibas neisjaukt nopeetnu atbrunoschanàs konferenzes kurpmako solu eespehjas.

Japeeleek wisi spehki, lai salaustu wisu slepeno un atklahto atbrunoschanàs eenaidneeku pretestibu.

Birojs zer, ka wisu semju strahdneeku partijas ispratis azumirkla swarigumu, eewadis energiskas akzijas, lai demonstretu sawas prasibas pehz meera un atbrunoschanàs un isdaris uz wisàm waldibam wisleelako speedeenu, lai patreisejo kritisko momentu ismantotu nopeetneem soleem atbrunoschanàs laukâ.

Sozialistiskàs Strahdneeku Internaz. Birojs.

Losanas konferenzes nosihme ar katru deenu samasinas

Reparaziju konferenze nonahkuse strupzelâ un tagad 24 stundu laikâ jauneklaidrojas, waj ta beigsees bez resultateem. Pehz Hawasa sinam, Makdonalda apspreede ar Erio un Papenu tikai wehl skaidrak rahdijusi dsilo plaisu, kahda schkir Francijas un Anglijas weedoklus. Wakar notika pehdejais mehginajums atrast kahdu iseju, bet israedses loti wehjas. Hawasa korespondents sakas sinam, ka leelwalstu delegatu apspreedê, kuru Makdonalds sasauza wakar, nahkšees konstatet faktu, ka naw isdewees pagahkt kahdu weenoschanos un apstiprinaschanai eesneegt komisijas eezelschanu, kuras usdewums buhtu turpinat konferenzes darbus. Francijas ministru presidents schowakar isbrauks no Losanas uz Schenewu, kur sagaida swarigas apspreedes par Huwera atbrunoschanàs planu.

Kapitalisma izmisuma zihņa turpinas.

Wakar Losanâ notika weenâ laikâ 3 francschu-wahzu apspreedes: Erio satikàs ar Papenu, francschu finansu ministrs Schermens Martens — ar sawu wahzu kolegi, grafu Schwerinu-Korsiku un francschu tirdsneezibas ministrs Diran's ar wahzu saimneezibas ministri Warmboldu.

Konferenzes preekschsehdetajs Makdonalds, neraugotees uz wispahrejo pesimismu, turpina sawus publikus wehl nowehrst sarunu neweikmi. Runà, ka nopeetns anglu eerosinajums esot tas, ka Wahzija, lai galigi atbrihwotos no reparaziju peenahkumeem, ismaksatu wehl kopsumà 3 miljardu marku. Diwas treschdalas no schi maksajuma isleetotu sabeedroto kara laika paradeem Amerikai un weenu treschdalu — starptautiskà fondâ finansielas palihdsibas sneegschanai Donawas walstim. Azumirkli wehl naw sinams, waj Makdonalds scho planu usstahdis jau kà pilnigi konkretu preekschlikumu. Bet apgalwo, ka winam esot isdewees jau dabuht wismaz prinzipieli franschu premjera peekrischanu.

Sa tschto sche borokis. ja tschto stradaki?

Budschets ir un tomehr naw budscheta.

Nekad ſaeimas pilſoniſkàs partijas ſchkeet nebija kehruſchàs ar tahdu nenopeetnibu pee ſwarigakà no ſabeedribas uſdewumeem — walſts budſcheta peenemſchanas — kà ſchogad. Komiſijàs notika tihri dramatiſkas joku ſpehles. Weens piſjonis zentàs pahrkleegt otru daſchadu „laburnu" eerauſchanà. Tikai weenà weetà wini weenmehr ir bijuſchi neſalauſchamà weenotà frontè — pret ſtrahdneezibu un winas wajadſibam. Laſitajeem wehl buhs atminà ta mehtaſchanàs ar miljoneem baſnizam, daſchadàm Latgales „labeerihzibam", bekoneem un zitàm „nepeezeeſchamibam", neiſſlehdſot pat peemakſas miniſtreem par... „fehdeſchanu". Ar leeſàm puhlem, ſwihſchanu un ſpeeſchanu diwas reiſes pahrſtrahdajot un neſkaitamas reiſes koalizijà ſtrihpojot un labojot, beidſot ſchis budſchets tika ſaeimà pret opoſizijas balſim peenemts. Jau wina apſpreeſchanas laikà muhſu beedri neſkaitamas reiſes no ſaeimas katedra peerahdija, ka winſch ir pilnigi nereals. Neſkaitamas reiſes mehs ari „Str. Aw." un pahrejà ſtrahdneezifkà preſè eſam rakſtijuſchi, peewedot motiwus, ka ſchis budſchets ir pilnigi aplams. Piſſoniba bija kurla un akla pret muhſu balſim.

Kad muhſu beedri ſaeimà mehginaja eeweſt budſchetà kaut zik ar ihſtenibu ſaſkanoſchus eenahkumu ſkaitlus, tee atduhràs pret piſjonibas weenprahtigu preteſtibu.

Tagad ir pagahjuſi taiſni tikai weena nedela no budſcheta peenemſchanas, kad waldiba jau taiſa atkal pati „ſawu budſchetu".

Pehz ſaeimas peenemtà budſcheta — gada eenehmumos un iſdewumos paredſeti 133,5 lati. — Katru mehneſi wajag eenemt 11,1 milj. latu. Aprilì un maijà eenemti tikai 8—9 milj. lati. Walſts ſaimneezibas departaments nowehrtejis, ka julijà tomehr eenemſchot ap 9—9,5 milj. latu. Schahdu ſumu tad ari paredſets tikai iſdot.

Tas noſihmè, ka mehneſi no budſcheta buhs „jaeetaupa" reſp. iſtruhks 1,6—2,1 milj. latu, bet wiſà gadà, maſi — rehkinot, 24—26 milj. latu. Mums te japeebilſt, ka ari te walſts ſaimneezibas departamenta aprehkins wehl ir wiſai optimiſtiſks. Iſtruhkums buhs wehl daudſ leelaks. un ſaimneezibas departamentam ſawi walſts budſcheti buhs jaſaſtahda wehl knapaki.

Tagad uſpeld jautajums: par ko tad beigu beigàs piſjoniſkais wairakums ſchkeeda ſaeimas dahrgo laiku, ja ſchis ſaeimas peenemtais budſchets naw nekam wehrts un wina faktiſki nemaſ naw. Ihſto budſchetu, pehz kà teeſchàm teek weſta walſts ſaimneeziba, tatſchu ſaſtahda ſaimneezibas departaments, apſtiprinàs miniſtru kabinets un pehz tam tas tiks iſweſts dſihwè. Faktiſki tatſchu iſnahk, ka waldiba pati ſaſtahda ſew budſchetu, pati winu apſtiprina un pati ari iſpilda.

Waj tagad neiſnahk, ka ſaeimas ſpreeſchana par oſizialo walſts 1932./1933. ſaimneez. gada budſchetu naw bijuſi leelà mehrà ſpreeſchana par ſilu gaiſu? Waj tà drihkſt ſpehletees ar nopeetno walſts ſaimneezibas jautajumu?

Kur walſts aiſees, ja ſchahdi „ſaimneeki" turpinàs walſts ſaimneezibas wadibu, par to leeki buhs wehl runat.

Walſts ſaimneeziba ir putwà. Skujeneeka waldiſchana un wina koalizionari tagad ar wiſu ſpehku to zenſchàs eegahſt beſdibenì. —a.—

Birſneeka kungs, waj newaretu lehnaki?

Semſaweeſchu bramanigais deputats Birſneeks Talſchos noturejis lahdà ſanahkſmè leelu „wehſturiſku" runu, kurai buhtu jaeſihmè waj weſela rewoluzija lauzineeku raſchojumu iſdaliſchanà patehretajeem. Winſch eeteizis dibinat ſemneekeem „treſtus". Tee noteiktu, zik ſemneeki un kahdi tahdà un tahdà deenà waretu eebraukt pilſehtà un par kahdàm zenam tee waretu pahrdot ſawus raſchojumus. Beſ tam, eſot nepareiſi, ka ari maſſaimneeki turot daudſ lopu. Ja leelſaimneeki turot 30—40 ſlauzamas gowis, tad maſſaimneeks zenſchas pa walti turet ne maſak kà 10. Bet galwenais, wiſi zenſchotees pehz eeſpehjas mairak iſſlauki peena. Ja no katras gows ſlauzot 15 litrus, tad zenas krihtot. Wajagot apmeerinatees ar 3, 4, leelakajis — 5 litri. Tad ari zenas zelſchotees.

Tà nu ir pawiſam originela ideja, kuru Latwijas laukſaimneezibas apſtahklos gan neweens wehl naw meginajis propagandet. Tahdas leetas peckopi ſtaptautiſkee treſti ruhpneezibà, atſewiſchkàs leelàs ruhpneezibàs ſemès. Latwijà tas naw ne eeſpehjams, ne ari wajadſigs, nerunajot nemaſ par leetderibu. Daudſ gudraki buhtu bijis, ja Birſneeks buhtu eeſtahjees par ſemneeku atſwabinaſchanu no ſtarpneeku armijas. Ta no wina plehſch ſepſi? Jr taiſniba. Daudſas ſeeweetes — beſdarbneezes ar wairakeem behrneem newar iſeet uſ laukeem. Jr ari wezaki laudis, kuru ſpehki ir par wahjeem, lai weiktu lauku darbus. Bet tapehz wini tatſchu tomehr ir un paleek beſdarbneeki. Tapehz tatſchu wini newar dſihwot no ſwehta gara un juhſu gudràm runam. Tee ir tee zilweki, par kureem eeſtahjàs ſozialdemokrati. Mehs prafam atwehlet lihdſeklus ſcho maſak ſpehzigo zilweku nodarbinaſchanai wineem peemehrotos darbos.

Birſneeks nebuhtu Birſneeks, ja winſch beigàs nepalaiſtu pret beſdarbneekeem ari kahdu zinìſmu. Schoreiſ gan tas ir ſtipri jehls. Wezàs ſeewinas, kuras eſot regiſtretas beſdarbneekos, ſtaigajot pa meſcheem un wahzot „ogas waj ſehnites". Bet parſcho naudu winu meitas ſtaigajot ſihdos un ſamtos un waſajotees pilſehtàs pa ee-lam. Tà i nu ir praſta jehliba. Mehs gribetu ſinat, zik no „ogu un ſehniſchu" laſiſchanas bagats kluht waretu un ſamtus nopirkt pats Birſneeks?

Protams, beſkaunibas, atteezibà uſ beſdarbneekeem no ſemſaweeſchu puſes dſirdet naw nekas jauns. Bet ari beſkaunibam un klajàm nejehſibam ir mehrs. Birſneeka kungs, waj newaretu druſku lehnaki?

Jaunſaimneeks.

Eekſchſeme.

Latwijas-Igaunijas-Polijas dſelſszelu konferenze.

7. julijà atklahs Tallinà Latwijas-Igaunijas-Polijas dſelſszelu pahrſtahwju konferenzi techniſkos jautajumos. Tani apſpreedis tos jautajumus, kas atteezas uſ teeſcho pretſchu beſpahrkrauſchanas ſatikſmi ſtarp trim kaiminu walſtim.

Kur pasuhtit walſts eeſtahſchu klischejas?

Miniſtru kabinets ſawà pehdejà ſehdè uſdewa wiſàm walſts eeſtahdem kliſchejas pajuhtit walſts papiru ſpeeſtuwè, ja tàs zenas nepahrneedſ ſolidako priwatuſnehmumu zenas.

Noraidits luhgums.

Walſts darbineeki bij luhguſchi waldibu, lai brauzot atwalinajumà, walſts dſelſszeli teem peeſchkirtu 50 proz. tarifa atweeglojumus. Miniſtru kabinets ſcho luhgumu noraidija.

Kuldigas Wintelera fabrika pahrtrauz darbus.

Fabrika pahrtrauz darbus uſ 3 nedelam, atlaiſchot ſtrahdneekus kahrtejà atwalinajumà lihdſ 11 julijam. Pehdejà laikà fabrika wairs neſtrahdà tik plaſchos apmehros kà agrak, kas iſſkaidrojams ar pasuhtijumu ſamaſinaſchanos. Beſ tam Wintelera fabriku ar ſaweem audumeem ſtipri konkurè wairakas Rigas austuwes.

Konſerwu eksports uſ Leningradu.

Schinìs deenàs noſuhtiti no Rigas uſ Leningradu pa dſelſszelu tſchetri wagoni ar Sereneena ſiwju konſerweem. Schodeen noſuhtìs wehl trihs wagonus. Weetejai tirdſneezibas pahrſtahwneezibai eſot uſdots eepirkt Latwijà wairak deſmitus wagonu konſerwu.

Kur pehz tam mehs litàm Latwijas beedru ar wiſàm peemaſàm?

Wiſà Anglijà patreiſ pazelta leela kampana par weetejàs zuhkkopibas weizinaſchanu. Statiſtiſkee dati rahda, ka Anglija katru gadu eepehrk ahrſemès bekonu un zitu zuhku iſſtrahdajumus par 63 miljon. m. ſterlinu. Waldot wiſpahrejai kriſei, Anglijà pazehluſchàs ſpehzigas balſis par ahrſemju eewedumu eerobeſchoſchanu. Schini noluhkà pat nodibinata ihpaſcha „Bekona reorganiſazijas komiſija". Pehdejà iſſtrahdajuſi planu, pehz kura eekſchſemè pazelauta zuhkkopiba tahdà apmehrà, ka katru gadu waretu kaut eekſchſemes tirgum par 4 milj. zuhkam wairak kà lihdſ ſchim. Patreiſ dewinas deſmitdalas no wiſa Anglijas bekona patehrina teek eewests. „Bekona komiſija" domà, ka ſchis ſtahwoklis ir nenormals un likwidejams. Naw ſchaubu, ka ſchini wirſeenà winai buhs ari panahkumi. Un eewehrojot to, ka muhſu bekonal nonehmeja gandrihſ weenigi ir Anglija, pat janahk pee ſſehdſeena, ka tuwakà laikà muhſu eksportam draud leelas breeſmas. War notikt, ka neſtatotees uſ wiſàm peemaſàm, muhſu bekonu wairs nebuhs kur noweetot.

Waj nazionalſozialiſtu laikraksti Latwijà atkal atkauti?

Pirms kahda laika Latwijà bij noleegts pahrdot wahzu nazionalſozialiſtu laikrakſtus. Tagad atkal daſchos Rigas kioſkos redſams nazionalſozialiſtu laikrakſts „Völkiſcher Beobachter". Wahzu komunistu „Rote Fahne" iſplatiſchana Latwijà gan ir aiſleegta, bet faſchiſtu awiſe — atlauta. Azimredſot, „nazionalàs atmodas" uſdewumos eetilpſt ari faſchiſma ideju propaganda pee mums

Atkal uſſahktas ſarunas par dſihwu zuhku eksportu.

Kahdu nedelu atpakal weetejo eksportfirmu ſarunas ar pab. Kreewijas tirdſneezibas pahrſtahwibu Rigà par dſihwu zuhku eksportu uſ pab. Kreewiju tika pahrtrauktas. Par eemeſlu tam bija domſtarpibas peegahdes kredita ilguma, zenu un walutas jautajumos.

Tagad ſino, ka pab. Kreewijas tirdſneezibas pahrſtahwiba ſarunas ar weetejàm leelakàm eksportfirmàm par dſihwu zuhku iſwedumeem uſ pab. Kreewiju atkal atjaunojuſi. Kahdi buhs ſarunu reſultati, wehl naw ſinams.

Maimu tirdſneezibas nebuhs.

Wairakas firmas pehdejà laikà bija eewadijuſchas ſarunas ar ahrſemju firmam par ſawweidigu mainas tirdſneezibu. Tà, kahda ahrſemju firma bija wehlejuſees ſawu tehju apmainit ar Latwijas konſerweem, kahda zita — apelſinus pret Latwijas koka kaſtem u. t. t. Schis projekts tagad draud iſjukt.

Jauni noteikumi.

1. julijà ſtahjas ſpehkà uſ muhſu dſelſszeleem jaunee atweeglotee noteikumi komerzoperaziju darbibà. Turpmak pretſchu noſuhtitaſi warès nokahrtot wiſas formalitates uſ weetas pee pretſchu nodoſchanas dſelſszelu noliktawàs un uſ dublikatu teem wairs nebuhs jagaida.

Latw. Soz.-Dem. ſtrahdn. partijas

Lejas - Kurſemes apgabala komitejas

un

Leepajas, Aiſputes u. Kuldigas apr. kom.

kopsehde

ſwehtdeen, 3. julijà, plkſt. 10 no rihta, Tautas namà.

Apſpreeſchami ſwarigi jautajumi.

Paplaſchin. komitejas pirmdeenas ſehdes

debatu turpinajums

notiks ſchodeen, 30. junijà, plkſt. 7 wakarà, Kronu eelà 33, maſà ſahlè

Jaunas ehrtibas paſaſcheereem.

Dſelſszelu wirswaldes padome prinzipà peekrita, ka buſeſchu nomneeki turpmak warès peedahwat tehju, kafeju, atſpirdſinoſchus dſehreenus u. t. t. ari paſaſcheereem wagonos, pa wilzeenu ſtahweſchanas laiku ſtazijàs. Tuwakus preekſchlikumus uſdewa iſſtrahdat dſelſszelu finanſu direkzijai.

Atjaunos Mehmeles tiltu.

Miniſtru kabinets atwehleja Bauſkai 5000 latu aiſdewumu tilta atjaunoſchanai pahr Mehmeli.

Kooperatiwi aizina.

Starptautiſkà kooperazijas deenà (ſch. g. 2. julijà) Latwijas kooperatiwu kongreſu padome nowehl Latwijas kooperatiwàm ſabeedribam un winu ſaweenibam pawairot ſawu beedru ſkaitu, noſtiprinat un tahlak iſkopt ſawu ſaimneeziſko darbibu un pahrwaret tagadejà kriſes laika gruhtibas.

Gruhtibas, ko tagad pahrdſihwo weens otrs kooperatiws uſnehmums, newar maſinat tizibu kooperazijas prinzipa noſihmei tautas plaſcho ſlahņu labklahjibas ſihmena pazelſchanà. Ar ſaimneeziſkàm gruhtibam tagad zihnàs ari tahdi uſnehmumi, kas naw dibinati uſ kooperatiweem pamateem. Tapehz naw eemeſla domat, ka teem patehretajeem un raſchotajeem, kas dibinajuſchi ſawas eepirkſchanas, raſchojumu pahrdoſchanas, kredita eegahdſchanas, apdroſchinaſchanas un zitas kooperativa rakſtura paſchpalihdſibas organiſazijas, buhtu ſawos kopdarbibas zenteenos jaatbalſta. Kriſes laiks tikai uſleek zeeſchakas ſolidaritates peenahkumu.

Tàs ſaimneeziſkàs gruhtibas, no kuràm zeeta Latwija ſawas walſts dſihwes ſahkumà, bija Latwijas eedſihwotajeem ſpehzigs pamudinajums organiſetees uſ kooperatiwàs paſchpalihdſibas pamateem, un ſcho paſchpalihdſibas zenteenu reſultats bija wairak kà 4000 kooperatiwu ſabeedribu, kas nodibinajàs wiſàs Latwijas eedſihwotaju ſchkiràs un tautibàs. Tagadejàs gruhtibas ir ſkola, zaur kuru jaiſeet ari kooperatiweem uſnehmumeem, lai mahzitos eeraudſit un iſlabot kluhdas, kur tàs peeſaiſtas, un jauns pamudinajums tautas plaſchajeem ſlahneem apweenotees kooperativàs organiſazijàs.

Latwijas kooperatiwu kongreſu padome aizina Latwijas kooperatiwo organiſaziju beedrus peelikt wiſus ſpehkus pee ſawu organiſaziju noſtiprinaſchanas un jaunu aprindu eetwerſchanas kooperazijà, jo mehs eſam pahrleezinati, ka kooperativà paſchpalihdſiba ir weens no wiſſekmigakajeem lihdſekleem tautas ſaimneezibas iſweidoſchanai ſozialàs taiſnibas un zilwekmihleſtibas garà.

Latwijas kooperatiwu kongreſu padome.

Lats un tſcherwonezs.

Pehz oſizialàs Maſkawas kotazijas, padomju walſts bankа par 100 Latwijas lateem makſà 37 rub. 12 kap. Tani pat laikà Rigà, kà daſchas galwas pilſehtas awiſes ſin wehſtit, par 100 lateem warot dabuht 40 tſcherwonzus, t. i., ap 400 rublus, jeb 11 reiſes wairak kà Maſkawà. Walutas ſchihbereem un ſpekulanteem te, protams, bagatigs darbibas lauks.

A. Nowikows-Priboj.

Juhras kriſtibas

42) Romans.

— Weenalga, proteſts man jaeeſneedſ. Par kuga nogremdeſchanu juhs ſihlakus datus ſneedſeet ſenjoram Farino. Winſch ſaſtahdis protokolu. Jums tatſchu atlikàs kahdi dokumenti? —

Saimens iſwilka iz keſchas dokumentus, kurus iſſneedſa frantſchu iſnihzinatajs un holandeeſchu kugis. Pirmais apleezinaja, ka frantſchi „Orion" laudis uſnehmuſchi juhrà, kur tee glahbſchanas laiwàs beidſàs aiſ ſlahpem un otrais, ka wiſi iſglahbtee nogahdati Roterdamà. Scheem dokumenteem Saimens peeweenoja perſonigàs apleezibas un nodobams konſulam, peeſihmeja:

— Wahzeeſchi panehma ari kuga kaſi. Muhſu ekipaſchs palika gluſchi beſ lihdſekleem. Daſcheem pat naw perſonas apleezibas. Es zeru, ka juhs nenoraidiſeet muhſu luhgumu, apmeerinat komandas perſonala pretenſijas.

Matroſchi ſpizeja ausis. Tagad leeta nogahja pee paſcha galwenà.

— Protams. Tas muhſu peenahkums! — noteiza konſuls. Tad mirkli ſkatu eemeta papiros un tos nodewa tahlak peeaizinatam eerednim, ſenjoram Farino. — Juhs, ſenjor Farino, pahrbaudeet dokumentus un apmeerinaet winu praſibas. Sumu pareiſiba wezakam ſtuhrmanim jaapleezina ar paraſtu un ta japahrnes uſ tàs ſabeedribas konta, kura ſlaitijàs „Oriona" ihpaſchneeze. Man jaſteidſas uſ redſeſchanos! —

Juhras kriſtibas

42) Romans.

— Weenalga, proteſts man jaeeſneedſ. Par kuga nogremdeſchanu juhs ſihlakus datus ſneedſeet ſenjoram Farino. Winſch ſaſtahdis protokolu. Jums tatſchu atlikàs kahdi dokumenti? —

Saimens iſwilka iz keſchas dokumentus, kurus iſſneedſa frantſchu iſnihzinatajs un holandeeſchu kugis. Pirmais apleezinaja, ka frantſchi „Orion" laudis uſnehmuſchi juhrà, kur tee glahbſchanas laiwàs beidſàs aiſ ſlahpem un otrais, ka wiſi iſglahbtee nogahdati Roterdamà. Scheem dokumenteem Saimens peeweenoja perſonigàs apleezibas un nodobams konſulam, peeſihmeja:

— Wahzeeſchi panehma ari kuga kaſi. Muhſu ekipaſchs palika gluſchi beſ lihdſekleem. Daſcheem pat naw perſonas apleezibas. Es zeru, ka juhs nenoraidiſeet muhſu luhgumu, apmeerinat komandas perſonala pretenſijas.

Matroſchi ſpizeja ausis. Tagad leeta nogahja pee paſcha galwenà.

— Protams. Tas muhſu peenahkums! — noteiza konſuls. Tad mirkli ſkatu eemeta papiros un tos nodewa tahlak peeaizinatam eerednim, ſenjoram Farino. — Juhs, ſenjor Farino, pahrbaudeet dokumentus un apmeerinaet winu praſibas. Sumu pareiſiba wezakam ſtuhrmanim jaapleezina ar paraſtu un ta japahrnes uſ tàs ſabeedribas konta, kura ſlaitijàs „Oriona" ihpaſchneeze. Man jaſteidſas uſ redſeſchanos! —

Konſuls noſuda aiſ ſmagajàm portjeram.

Sahkàs paraſtà nihkſchana un iſjautaſchana. Protokolu ſtahdija ilgi. Bet matroſchus intereſeja zita leeta: kà ijtureſees ſtuhrmanis, kad wini ſinos par ſaweem jaudejumeem? — Waj winſch neleezinàs, ka wineem nekahdi jaudejumi naw bijuſchi? — Un kahdas atjaukſmes winſch dos? — Uſ ſcho momentu wiſi gaidija ar nepazeetibu.

Kà uſminedams matroſchu domas, Saimens pats par to eerunajàs. Winſch to ſtahſtija meerigi un tik pahrleezinoſchi, kà par wina ſtahſtijuma pateeſigumu newareja buht nemaſako ſchaubu.

— Senjor Farino, wiſpirms man jums japaſino, ka uſ „Oriona" atradàs preekſchſihmiga komanda. Wiſus peenahkumus komanda iſpildija pehz wislabakàs ſirdsapſinas. Kuga adminiſtrazijas un komandas ſtarpà nenotika nekahdi konflikti un newaldija ne maſakàs neſaſkanas. Muhſu ekipaſchs iſturejàs, kà weena ſaime, neſkatotees ne uſ kahdàm deeneſta pakahpem.

Matroſchi klauſijàs un netizeja ſawai dſirdei. Wini puhli apſtahja mechanikus un klauſijàs elpu aiſturejuſchi. Winu uſwalki bij netihri un weenàs driſkàs. Tas, ko wini dſirdeja no pirmà ſtuhrmaņa iſklauſijàs tikpat netizami, ikkà haiſtivs buhtu ſahkuſi aiſſtahwet ſawu upuru intereſes.

Bet ſtuhrmanis turpinaja:

— Kataſtrofas laikà es nenowehroju nekahdas panikas paſihmes. Kad pahrſehdamees glahbſchanas laiwàs, ſcheem zilwekeem wajadſeja daudſ ko iſzeeſt aiſ ſalduhdena truhkuma. Aiſ ſlahpem diwi jau nobeidſàs un weenu aiſſuhtija uſ ſlimnizu. Schos zilwekus pilnà mehrà war uſſkatit, kà winpaſaules eemihtneekus, kuru eeraſchanàs ſche ir paſaules brihnums. Un neſkatotees uſ wiſàm gruhtibam, wini beſ eerunam ſehdàs pee aireem. Es pirmo reiſ ſawà muhſchà ſateeku tahdu augſtwehrtigu komandu. Pee wiſa ta man wehl japeebilſt, ka winu ſtarpà neatradàs neweena dſehraja. Ar ſcho, manu atjaukſmi, es zeru ſolidariſejees ari mani jaunakee kolegi.

Saimens abeem jaunakeem ſtuhrmaneem uſmeta ſtingru ſkatu.

— Pilnigi pareiſi. Mehs zitadu atjaukſmi newaram nemaſ eedomatees! — ſatteiza abi ſtuhrmani.

— Un kahdas buhtu juhſu domas? — jautaja Saimens wezakam mechanikim.

— Es peekrihtu juhſu nowehrtejumam! — noteiza Sotiljo.

Farino ſinojumu uſklauſijàs migodams un ſtenografiſts leezinajumu atſihmeja.

Saimens atkal eeſahka:

— Tamdehl wehl jo behdigaki, ka tahdai komandai wajadſeja pajaudet wiſu ſawu ihpaſchumu. Wiſas winu mantas un eetaupiſanni gul juhras dibenà. Atlizees tikai tas, kas mugurà — netihràs ſkrandas.

— Un kà ſaſtahw ar algas jautajumu? — eewaſajàs ſenjors Farino.

— Jnemot awanſu, kuru tee ſanehma wehl Buenos-Aireſà, wini naw dabuſuſchi ne zenta.

Saimens noklauſeja to awanſu, kuru tee ſanehma, kad kugis eenehma ogles.

Matroſchi aiſ iſbrihna peebikſtija weens otram. Kur raduſees ſchi augſtſirdiba? — Waj tik aiſ wiſa ta neſlehpjas kahda wiltiba? — Bet tas newareja buht, jo wezakais ſtuhramanis Saimens bij par daudſ nopeetns zilweks.

Lutatini ſawu biſuſcho naidneeku uſluhkoja azis blisinadams. Winſch bij gluſchi pahrſteigts par ſchi zilweka pſichologiſkajeem lehzeeneem.

Sahkàs to ſaudejumu arſihweſchana, kurus komanda zeeta kuga awarijà. Matroſchi atdſihwojàs. Kas tik wiſs wineem nebij?! —

Tſchemodani, ſomas, drehbes, wela, laulibu un rotu gredſeni, naſchi, bahrdas ſkuhſchanas peederumi, pulkſteni, albumi, pildſpalwas, fotografu aparati, portſigari, ſelta pogas un pat bibelites dahrgos ſehjumos. Ja wehl peeſkaitija neſaņemto un peenahkoſchos algu, tad uſ katra wihra holandeeſchu naudà iſnahza ap un pahri peezi ſimts guldeneem.

Kad peenahza Lutatini kahrta, winſch paſazija tikai to, ka bojà gahjuſchi diwi tſchemodani. Tad wina balſs ſahka trihſet. Kà iſbeedeti putni, iſ galwas iſlidoja wiſas domas.

Par winu uſſtahjàs wezais Gimbo un ſahka ſawu melu ſtahſtu.

— Winſch mums gluſchi ſlims un wahrgs. Schodeen ir pirmà deena, ka winſch atwer muti un wahrdu parunà. Mehs winu gribejàm pat aiſſuhtit ſlimnizà. Mantu winam bij ne maſak, ka ziteem.

Un Saimens peebalſoja:

Bet tam winſch nodewa manà glabaſchanà peezas anglu mahrzinas. Winſch uſ kuga bij loti eeſpaidiga perſona. Winſch — bijuſchais garidſneeks. Ar to ari buhs iſſkaidrojama ta parahdiba, ka muhſu kugi newar peelihdſinat ziteem. Uſ ziteem kugeem komandas nododas plihteſchanàm un leeto alkoholu, bet pee mums kopigi laſija bibeli.

Lutatini noſarka lihdſ matu galeem. Winam gribejàs kleegt, ka tee ir meli! —

(Turpmak wehl.)

Dselszetu spridsinataja Matuschkas leetâ, kuru ijteesaja Winé. Widû: Matuschka. Pa kreisi Sihmite, kas atrasta katastrofas weetâ un katastrofas weeta. Pa labi Katastrofas weeta Ungarijâ. Teesa, peespreeschot sodu, wehl weenmehr naw noskaidrojusi Matuschkas gara stahwokli.

Brasilijas issvbzeji.

(Wehstule no Brasilijas.)

Pee mums weena zilweka dsihwes ustura minimalâ norma ir 180 mlrs., bet zaurmehrâ nekwalifizeta strahdneeka pelna nepahrsneedz 160 mlrs. Schee skaitli runâ gaischu walodu par strahdneeku eksploataziju.

Un netikween par strahdneeku, bet wisas walsts, no internazionalâ kapitala, kursch panehmis energijas awotus, elektribu un satiksmi, ir pateesais kungs politiskâ un ekonomiskâ waldsts dsihwê.

Kanadas „Light and Power" sabeedriba sneedz tekoschu pelnu 11 miljonu dolaru. Angļu dselszetu San-Paulo-Santes kompanija, kuru konzesija satiksmei semes tirdsneezibas sirdi weeno ar Santes ostu, zaur to pahrwehrschotees par schis selta minas weenigo eksploatetaju, smel Brasilijas selta krahjumus kopsch gadu simtena.

Un pehdejais, kas apelno pahrejos, ir Forda gumiju koku plantazijas uz Amazones upes, no kureenes werbsinatee strahdneeku behgli tika kâ guhstekni no karaspehka atgahdati atpakal. Mehs waram eedomâtees scho zilweku dsihwi, ja sinam, ka tureenes eedsihwotaju mirstiba pahrsneedz dsimschanu, kur, dsimuschi behrni nepahrsneedz treschu dsihwibas gadu. Schi kapitalistu banda atgahdina Kreugera wehreenu. Wini ar wiltojumeem un pilsonisko politisko partiju uspirkschanu turpina sawu wampirisko darbu netrauzeti arweenu tahlak. Alens.

San-Paulo, junijâ 1932. g.

Schiberi Sklareki spaidu darbos.

Brahleem Sklarekeem 4 gadi spaidu darbos ar teesibu saudeschanu uz 5 gadeem. — Bargi jodi ari pahrejeem aferas lihdsdalibneekeem.

Berlines leelajâ Sklareku prahwâ wakar pasludinats spreedums. Brahli Leo un Wilis Sklareki noteesati par krahpschanam, saweenotâm ar dokumentu wiltoschanu un aktiwu kukuloschanu, uz 4 gadeem spaidu darbos ar teesibu saudeschanu uz 5 gadeem katrs. No soda atskaita 6 mehneschi isnekleschanas zeetumâ pawadito laiku. Tahlak noteesati: apsuhdsetais Lehmanis uz 1 gadu un 3 mehnescheem zeetumâ, Schmits uz 4 mehnescheem, Hofmanis uz 3 mehnescheem, Kols uz 1 gadu 3 mehnescheem zeetumâ, pee kam tas 5 gadu laikâ nedrihkstès eenemt sabeedriskus amatus. Tâpat par kukulnemschanu veespreeda sodus: Sokolowskim 1 gadu un 3 mehneschus zeetuma, Gebelim — 1 gadu un 6 mehn. zeetumâ, pee kam abi newar eenemt sabeedriskus amatus 5 gadu laikâ, Wegneram — 6 mehneschi zeetuma un teesibu saudeschanu 3 gadu laikâ eenemt sabeedriskus amatus, Schneideram — 4 mehn. zeetuma bez teesibam 3 gadu laikâ darbotees sabeedriskos amatos.

Spreedumu motivejot, teesas preekschsehdetajs Kestners, starp zitu, aisrahdija, ka pagahjuschi wairak ka 3 gadi, kopsch schis aferas atmaskoschanas. Prahwa ilgusi 8 mehneschus.

Sklarekeem nebijis pamata janemt kreditus. Lai ahtri kluhtu bagati, tee isdewuschi newehrtigus wekselus par 18 miljoneem un tahdus pat tschetrus par 180 miljoneem marku. Wini usdewuschi neesoschu apgrosijumu, kas palihdsejis eeguht plaschus kreditus. Likuschi saweem darbineekeem Lehmanim un Tucham west wiltotas grahmatas, sneedsot rewisijâs nepareisus paskaidrojumus.

Pilsehtas bankas direktori maldinati. Wini naw bijuschi ar Sklarekeem uz weenu roku, jo zitadi pehdejee direktorus nebuhtu maldinajuschi. Sklareku apgalwojumi, ka tee nekahdas sumas neesot nobehdsinajuschi, neesot apgahschami. Sklareki, lai eeguhtu pilsehtas darbineeku labwehlibu, rihkojuschees pehz noteikta plana. Tee dewuschi pilsehtas eerednem kukulus, lai tahdâ weidâ eeguhtu sew labumus.

Strahdneeku behrnu republikâ.

Sarkano pioneeru Leepajas nowada pioneeri pa Jahneem isgahja peezu deenu ilgâ nometnê Otanku meschâ. Kaut gan ustura tika isrehkinats uz lehtako 60 sant. deenâ — nometnê peedalijâs tikai pussimts pioneeru — sehni un meitenes. Pahrejee bija speesti palikt Leepajâ. Wezaku besdarba dehl teem nebija eespehjams wajadsigos lihdseklus sagahdat.

Nometne — ta ir sarkano pioneeru republika. „Mehs paschi to zelam, paschi usturam kahrtibu, paschi dodam likumus", stahsta man pawadonis — pioneeris. Ar kahdu preeku masee republikani kehrâs pee nometnes isbuhwes Nahzâs uzzelt sescha prahwas „mahjas" — telts. isbuhwet nepeezeeschamas labeerihzibas u. t. t. Schis darbs prasija daudz puhtu, bet wiss weikts kâ nahkâs.

Eerodotees schai republikâ uskrita leelâ kahrtiba un tihriba, kahda waldija telts un winu apkahrtnê. Patihkami pahrsteidz ari leelâ rosiba nometnê. Bez apstahjas kust kâ leesee, tà masee. Skan dseesmas, rotalneeku gawiles, guhstot uswaru. Ziti rihkojâs gar teltim, wehl ziti maisa milsigo katlu „wirtuvê". Katram saws darbs. Bez sareschgijumeem darbojâs wiss sareschgitais „republikas" aparats. Weens ruhpejâs par kahrtibu un apmahzibam, otris ir nometnes „apsardsibas ministris", tahlak — intendants ar saweem maises klaipeem, mantsinis, ambulanzes pahrsinis u.t.t.

Neapskauschams usdewums ir intendantam. To pastahwigi nodarbina daschadi skaitli un ehdeenu sarakstî. Pa jokam jau ta leeta ari nawa. Pussimts mutes apehd loti daudz. Nometnê katru deenu eeradâs semneeku pajuhgs ar peena kannam, sweesta spaineem un ziteem produkteem. Maisi, peemehram, katrâ ehdeena reisê apehda weselus diwus leesus klaipus.

Nometne pati atradâs reti jaukâ weetâ: mescha widû un uz upes krasta. Bez parastâm nometnes nodarbibam, pioneeri ari wehschoja un maschkereja. Wispahr jasaka, ka nometnê pawaditâs deenas sagahdaja patihkamu atpuhtu masajeem republikaneem — strahdneeku behrneem. Ne wisi war tikt sanatorijâs waj zitâs atpuhtas weetâs. Tapehz masee no sirds preezajâs, ka teek ahrâ no akmenainâs pilsehtas kaut uz daschâm deenam.

Truhzigeem pioneereem juhtamu atbalstu sagahdaja daschi labwehli ar saweem seedojumeem, nododot nometnes wajadsibam Ls 51.60.

Pioneers.

Daschadas sinas.

— **Ilmaja.** Nelaimes gadijums meschâ. Ilmajas meschâ pee papirmalkas sagatawoschanas teek nodarbinati wairaki strahdneeki. 28. junijâ strahdneekam Tempelim kahda krihtoscha egle eewainoja kahju tik wahrigi, ka zeetuschajam, pehz ahrsta atsinuma, buhschot japawada gultâ weselu mehnesi.

—Ns.—

— **Nikrahze.** Notwehrts ahbolina saglis. Weetejâs Wampu mahjâs dsihwojoscham Leopoldam Taube nosuda weens wesums ahbolina 36 ls wehrtibâ. Polizija peenahza sahdsibâ kahdu Albertu Jansonu no Nikrahzes pagasta Behrsinu mahjam. J. nodod teesai.

— **Embuhte.** Balku sahdsiba. Embuhtes pagastâ, Wahrku mahjâs bija usstahdits gaters, kuru ismantoja laukšaimneeki no plaschas apkahrtnes, starp zitu, ari Mikelis Liperts. Pehdejam nosuda wairaki balki apm. 30 ls wehrtibâ. Sahdsibâ peenahza Schjani Pulki, Antonu Posi un Adolfu Gruntinu — wisus trihs no Preekules pagasta Gehgeru mahjam.

— **Wehrgale.** Nelaimes gadijums darbâ. Weetejâs Sprogu mahjâs, kraujot balkus zeeta nelaimi 27 gadus wezais Schanis Konrads. Kahds balkis tam sadragaja kreisai rokai diwus pirkstus.

Weetejâs sinas.

Gu tik taisa zeeti; jo ahtrat, jo labak.

Rupat Leepajas krodsineeki noturejuschi leelu sapulzi, lai lemtu par streikoschanu, jo pilsehtas dome weenbalsigi novaidijusi winu lukgumu, paseminat trakteeru nodokli. Leelee krodsineeki wisai nadsigi uz streiku un 1. julijâ bijuschi gatawi klapet sawas „estahdes" zeeti waj uz sescheem mehneschem. Bet sabaidijuschees, waj paschu starpâ neradsot „streiklauschi", kas tomehr mehginatu dsert dsehratu slahpes. Droschibas pehz pret saweem laudim, peeprasijuschi no katra krodsineeka par leelaku sumu droschibas wekselus. Tos tad peedsihtu no saweem streiklauscheem. Schi bardsiba sabaidijusi leelu daku no streika kahrajeem un wisa streika leeta istschibejusi.

Kà kahda weeteja krodsineeku aprindam tuwu stahwoscha awise sino, 4—6 trakteeri bez streika peteikschanas ar 1. juliju tomehr wairs neatjaunos koncesijas un sawus krogus aiswehrs. Weeglas smiltis... No sawas pusses nowehlam pee schis atsinas nahkt wehl tik pat leelam skaitam schо „swehtigo eestahschu" ihpaschneeku. Lai tik taisa zeeti. Bet pee tam ar steigu, jo majak buhs krogu, jo laimigaki buhs jau tà nabagee leepajneeki. Bez tam, schehl, ka isjuzis schis „grandiosais" streika pasahkums. Leepajneekeem weens humors ar to aiseet fezen un lihdz ar to ar daschs labs lats krodsineeku tutlajâs keschâs.

—i.—

Ekskursija uz Kurseme Schweizi.

Schahdu ekskursiju sarihko Latv. dselszeneeku saweenibas Leepajas nod. kulturas komisija no 16. lihdz 25. julijam sch. g. pehz sekoscha marschruta: Kuldiga, Renda, Sabile, Kalna muischa, Kandawa, Talsi, Usmas ezers, Moriza sala Usmas eserâ, Osolmuischa, Kuldiga. No Leepajas ekskursija isbrauks ar auto lihdz Kuldigai un tahlako zelu turpinâs kahjam, pehz augstak usrahditâ marschruta. Atgreeschotees, no Kuldigas lihdz Leepajai brauks ar auto. Gahjeenu kahjam weikt buhs loti weegli, jo marschruts sadalits par 13 lihdz 18 kilometri gahjeenâ, weenâ deenâ. No Rendas lihdz Kandawai zelsch eet pa Kurzemes skaistules Abawas krasteem: gar Melno akmeni, uhdenskritumu, teikšmaineem Mahras kambareem, krahschno Amulu un Imulu. Moriza sala Usmas eserâ eewehrojama ar to, ka daba winâ usglabajusès pirmatnejâ, meschonigâ stahwokli.

Peeteikschanâs katru deenu lihdz 14. julijam no plkst. 7—8 wakarâ, isnemot swehtdeenas, Tautas namâ, Kronu eelâ 33, dselszeleneeku istabâ.

Siwju iswedums.

Pehdejâ laikâ weetejee siwju tirgotaji leelâ wairumâ nosuhta muhsu siwis un siwju produktus ne tikai uz Rigu, bet ari uz Latgali. Runa eet par juhras siwim, kà menzam, plekstem un rengem. Tàs nosuhta ne tikai sahlità waj schahwetâ weidâ, bet ari swaigas. Sewischki daudz peeprasijumu pehz swaigàm juhras siwim ir Latgalê.

Welosipedu sagli schwerejas.

Uz Bahrenu eelas pee nama Nr. 15, notagts Samuelim Wulffonam peederoschais welosipeds 100 ls wehrtibâ. Welosipeds bija uz ihsu laiku atstahts bez usraudsibas.

Peldotees apsagts.

Wihreschu brihwpeldetawâ garnadschi apstrahdajuschi kahdu Oswaldu Waldmani, dsihw. Teodora eelâ Nr. 3. Kamehr Waldmanis peldejâs, ta drehbes palika bez usraudsibas, ko garnadschi ismantoja, nosogot 2 Sark. krusta loterijas biletes u. z., kopsumâ par 15 lateem.

Krogus braukt apsaguschi.

Otrdeen Leepajâ eebrauza kahds Raibeneeku pagasta turigs laukšaimneeks St. un sahka „schwitinât" pa daschadeem krogeem un schaubigâm diertuwem. Pee pilnà galda radàs ari daudz draugu. St. pehdigi tà peedsehràs, ka palika bez samanas gulot. Kad tas wakarriht usmodàs, tad atrada kabatas tukschas. Pudelu draugi bija nosaguschi apm. 200 ls. Par notikumu sinots kriminalpolizijai, kas eewadijusi ismekleschanu.

Kur wini tos leek?

Sagli uslaususchi Julijam Majuram peederoscho baloschu buhdu, Tereses eelâ Nr. 25, un nosaguschi 4 baloschus 22 ls wehrtibâ.

Islabojums.

Wakardeenas „Str. Aw." sinojumâ par Nikolaja Purtowa paschnahwibu Baseina eelâ 5 eeweesusees kluhda. Ne Nikolajs Purtows, bet wina wezakais brahlis Aleksandrs isdarijis paschnahwibu. Kà mums peederigee aisrahda, Purtows jau ilgus mehneschus bijis bez darba. Bez tam winsch slimojis ar smagu sirdsslimibu. Tas, domajams, to ari buhs nowedis pee kluhmrigà sola. Mahte ari besdarbneeze, luhdz lihdszeetigus zilwekus palihdset winai apbedit nelaimigo dehlu.

— **Leepajas apriņķa 1. eezirkņa** teesu ispilditaja Sch. Kinena kanzleja sahkot no 1. julija, sch. g., pahrzelsta no Tirgus eelas uz Lilienfelda eelu 9, Noschu eelas stuhri, Stengrewiza namâ.

— **Adreses neegta telegramma:** Cartonfabrikai no Pforzheimas.

Dsihwe Kanadas fermâs.

(Wehstule no Kanadas).

Sanemot wehstules no Latwijas beeschi dsirdami jautajumi, kà dsihwo latweeschu fermeri Kanadâ? Pateesibâ latweeschi scheit naw nekahdi fermeri, kaut gan winus tà dehwe. Par fermereem scheit usskata tikai leelos semju ihpaschneekus, sahkot apm. no 500 puhrweetam semes platibas, kurpretim latweescheem tik leelas semes platibas naw. Leelakais lihdz 200 puhrweetam. Leelakàs fermas ir wahzeescheem, angleem, skoteem, poleem. Fermàs dsihwe samehrâ gruhta, jo sewischki, dabigi atkal strahdneekeem, kas teek issuhkti uz pehdejo. Leelakais semes ihpaschneeks algo tikai diwus pastahwigus strahdneekus. Reisem peenem sesonas strahdneekus. Latweeschi pee sawas masàs semes platibas loti reti kahds algo strahdneekus. Tee semes apstrahdaschanu weiz paschi saweem spehkeem un maschinam. Wisus darbus weiz maschinas. Kà semi isstrahdajot, sehjot, tà labibu nowahzot nodarbina maschinas. Tapehz naw ari brihnums, ka darba rokas kluhst arween newajadsigakas.

Labibu rudenos samet turpat uz lauka kaudzès. Maschinas braukà no weenas kaudzes pee otras lihdz isiet. Tad ari fermeri peenem 5—6 strahdneekus. Maksà 25 zenti stundâ. Pastahwigeem strahdneekeem, kà seemu tà wasaru maksà no 5—15 dolarus melnesi, skatotees pehz darba spehjam. Katrs strahdneeks teek sihki nowehrtets. Ja fermeram nepatihk — wari eet. Strahdneeku aissardsibas likumu naw nekahdu un, laikam, tik drihsi ari nebuhs.

Latweeschi pa leelakai dalai labibu sehj loti maz, tikai sawàm wajadsibam. Tee wairak stahda daschadas saknes un kartupelus lopeem. Lauwas teesu semi atstahj atmatâ. Audsè sahli ganibam un lopeem seemas baribai. Jo seenas daschreiz loti bargas. Wiswairak audsina gowis un zuhkas. Leelee fermeri tura ari aitas. Leeleem bareem, pa 300 lihdz 400, tàs islaisch plaschos sahlu klajumos ganitees. Reisem tàs, sirgà isjahj pahrluhkot. Gana naw. Aitu wilnu un ari aitas nopehrk uspirzeji tahlak pahrdoschanai.

Peenu leelee fermeri suhta pilsehtas peena fabrikam pahrstrahdaschanai, krehjumâ, sweestâ un seerâ. Masee kul sweestu mahjàs. Fermeri gan schehlojàs, ka peensaimneeziba wairs nealmaksajotees. Japahreet uz zitu nosari. Bet kahdu — naw wehl sinams?

Fermas ir tahlu no pilsehtas, lihdz 1000 werstes. Leelos atstahlumus lihdz pilsehtam weiz pa dselszeleem un auto. Ar sirdsinu — dabas retums. Seemâ pelnàs medijot swehrus. Ahdas lihdz schim pahrdewa pilsehtàs leelos apmehros. Tagad jau pirzeju masak. Swehru un putnu medischanas aisleegums un eerobeschojums naw, jo medijumu netruhkst. Ir wehl leela dala tà sauzamee „laimes mekletaji". Klaidoni leeleem bareem klejo pa mescheem, laukeem un kalneem, mekledami laimi un reisem atrod: seltu, dselsi, naftu „kà ari sidrabu. Issauz inscheneerus. Spridsina, lausch, sijà un pahrbanda. Ja bagatibu ir wairak, tirgotaji zenschàs, par lehtu naudu nopirkt „selta laukus" un nodibina ismantoschanas sabedribas. Protams, strahdneekeem atkal mas kas teek.

Bet tagad tirgotaji war paschi raktees saraschotàs bagatibàs. Un saraschots ir loti daudz. Naw tikai nonehmeju „sposcham deewam". Krise. Wisur krise. Katris taupa nepeezeeschamam maises kumosam.

War rastees jautajums latweeschu fermereem, waj negribàs braukt uz dsimteni. Atbilde noraidoscha. Paweetetees gan buhtu patihkami, bet uz dsihwi palikt negribàs. Nerehkinotees ar wiseem newehlameem apstahkleem un tagadejo krisi, dsihwe uz laukeem Kanadâ samehrâ labaka, nekà Latwijâ. Jauneesahzejam gan stahw preekschâ ihsti smags pahrbaudijums.

Zitadi tas ir pilsehtàs. Bet par to zitu reisi.

B. B.

Wenta isskalojusi weza topschetu.

Sawadu atklahjumu schinîs deenàs isdarijusi Wenta. Pretim Suhru muischai wiss Wentas labais krasts nosehts mironu kauleem. Jsrahdàs, ka upe isskalojusi senu kapsehtu, par kuras atraschanos kahda laukšaimneeka ganibàs neweenam lihdz schim nebijis jaušmas.

Wenta sawu labo krastu pretim Suhru muischai isskalo tik strauji, ka wisi nostiprinaschanas darbi neko naw lihdzejuschi. Tad ari kahdâ deenà no ganibu uskalnina Wentà sahkuschi ripot zilweku galwas kausi un atklahjusees senas kapsehtas esamiba. Schkeet, ka kapi ir wezi, jo naw pat nekahdu atleeku no drehbem, waj sahrkeem. Blakus mironu kauleem atrastas weenigi ihpatnejàs kaltàs naglas.

Laszitajeem!

Lai nezeltos trauzejumi awises peesuhtischanâ, luhdzam Jus laikus

atjaunot abonementu

uz julija mehnesi.

Strahdneeku Awises ekspedizija.

Baronu reakzijas trakoschanai naw robeschu:
„Vorwärts“ apturet!

Prowozè Walziju uz pilsonu karu.

Aiswakar uz wairakàm deenam apturets sozialdemokratu patrijas zentralorgans „Vorwärts“. Par eemeslu laikraksta aptureschanai bij lahda karikatura, kuru waldiba usskatija par walsts noneezinaschanu. „Vorwärts“ aptureschana issaukusi sozialdemokratu aprindàs leelu saschutumu.

Uz peezàm deenam apturets ari nazionalsozialistu „Hamburger Tageblatt“, kursch loti asi bija usbruzis eelschleetu ministrim Gailam. Tàpat uz peezàm deenam apturets nazionalsozialistu partijas organs „Angriff“, kas bij aisskahris personigi Berlines polizijas preekschneeku Grsesinski un wina palihgu Weisu.

Wahzu strahdneeku sporta apwieniba „Sportbund“ sarihkoja Berlines stadionà masu demonstraziju, wehrstu pret hitlereescheem. Reichstaga presidents Lebe tureja brihdinoschu runu. Winsch teiza: „Nazionalsozialistu „treschà walsts“ issauks Wahzijâ pilsonu karu, kura pirmee sahkumi jau tagad manami. „Treschà walsts“ nesis sew lihdsi Hitlera gwardes teroru. Ja nazionalsozialisti grib mobilizet 400.000 wihru, waj tad mehs newaresim wineem nostahdit pretim 800.000 proletareeschu? Mehs schodeen dodam swinigu swehrastu: muhsu dselss fronte satreeks ikweenu mehginajumu usstahtees pret mums ar waras lihdzekleem.“ Ari „Walstskaroga“ presidents Heltermans sawà runà pasinoja, ka „Walstskaroga“ apweeniba, kaut gan ta newehlas pilsonu karu, tomehr uz waras darbeem atbildeschot waras lihdsekleem. Lta.

Walsts un sabeedribas apkrahpejus naw ko schehlot.

Kreewijâ winus noschauj.

Maskawà beigusees leelà prahwa pret 23 walsts sihlktirdsneezibas weikalu darbineekeem, to starpà ari scho weikalu galwenà waditaja weetneeku. Prahwas isteesaschana ilgusi 6 deenas. Apsuhdsiba bija zelta par pretschu un naudas peesawinaschanos, par nelikumigu zenu pazelschanu un par pretschu nodoschanu spekulanteem. Peezu mehneschu laikà apsuhdsetee esot nodarijuschi walstij saudejumus par wairak kà miljonu rublu. Teesa peespreedusi peezeem apsuhdseteem nahwes sodu — noschauschanu, septineem — 10 gadus zeetuma katram un pahrejeem — 3 lihdz 5 gadus zeetuma. Lta.

Saksijas landtags usaka neustizibu Papena waldibai.

Saksijas landtags skatija zauri wairakus preekschlikumus, kas bij eesneegti sakarà ar walsts presidenta pehdejo dekretu uniformu walkaschanas jautajumà. Wairums eesneegumu wehrsàs pret scho dekretu un issauza wehtrainas debates. Sehdes beigàs, kad nazionalsozialisti bij demonstrativi atstahjuschi sahli, landtags ar 44 pret 27 balsim, 6 deputateem atturotees, peenehma komunistu eesneegto neustizibas wotumu Papena waldibai. Schim Saksijas landtaga lehmumam praktiskas nosihmes naw.

Wargi noteikumi Austrijai.

Hawas sino, ka uz Erio preekschlikumu Franzijas ministru kabinets prinzipieli peekritis frantschu lihdsalibai starptautiskà aisdewumà Austrijai. Leeta tomehr negrosischotees ap teeschu walsts aisdewumu. Tautu saweenibas jauktai komisijai wehl nahtschotees galigi usstahdit aisdewuma realiseschanas noteikumus, tiklab tihri finansielos, kà ari politiskos — par Austrijas apnemschanos nepeeweenotees Wahzijai un par Austrijas finansu kontroli.

Nezilweziga tehwa spihdsinaschana.

Liwànu pagasta, Gawarteenè dsihwo turigs satmneeks, 85 g. wezs Franzis Swirbulis. Saimneezibà 40 ha labas iskoptas semes. Gimenè 2 peeauguschi dehli, kuri apstrahdaja tehwa semi; 2 meitas isprezetas un isglahjuschas no mahjam.

Sch. gada januara sahkumà sirmais Swirbulis pehkschni nosuda.

Par tehwa nosuschanu sahka interesetees mertas un noskaidroja, ka tehws eeslodsits masà istabinà lawàs mahjàs.

Meitas eesneedsa suhdsibu Latgales apgabalteesas prokuroram, uz kura rihkojuma pamata Gawareenè eradàs polizija.

Atklahjàs schausmiga aina. Tehws eeslodsits masà istabinà. Logi aisdariti ar slehgeem un dselss steeni. Durwis aisslaistas no ahreenes tà, ka no istabinas iskluht newar. Gaiss nepanesams. Netihriba. Naw laists ahrà pat dabiskàm wajadsibam. Pods deenam stahwejis eekschà un bojajis gaisu. Eeslodsitais galigi nowahrdsis un apaudsis ar leelu bahrdu.

Polizija eeslodsito pehz 5 un pus pawaditeem mehneschem atbrihwoja. Tagad dehleem Jahnim un Peterim Swirbuleem buhs jastahjàs teesas preekschà par tehwa spihdsinaschanu.

Dehli ari agrakos gados nedewuschi tehwam peeteekoschu usturu, kamdeh tehws dehlus eesuh.sejis teesà un panahzis dehlu islikschanu no mahjam. Tomehr tee mahzejuschi palikt mahjàs par saimneekotajeem ari turpmak.

Swarigakee pahrgrosijumi Siamas konstituzijâ.

Seewretem buhs wehleschanu tesibas.

Siamas karalis parakstijis jauno satwersmi, kas radikali eerobescho waldneeka teesibas un pahrwehrsch Siamu konstituzionelà monarkijà. Satwersme noteiz, ka suwerenà wara, kas lihdz schim bija koncentreta Siamas absolutà waldneeka rokàs, tagad peeder tautai un ka schìs waras isplldorgani turpmak buhs sekoschi: 1) karalis, 2) tautas senats, 3) tautas partijas komiteja un 4) neatkariga teesa. Karala dekreti un rihkojumi turpmak warès stahtees spehkà tikai tad, ja tos lihdsparakstijuschi tautas partijas komitejas lozekli. Sinamos apstahkios senats warès isdot likumus ari bez karala sankzijas. Senatu sahkumà sastahdis 70 militarpersonas, ber wehlak ta lozeklus eewehlès Siamas tauta wispahweidà, ka tee turpmak wairs nesanems algu pa atwalinajuma laiku.

Spanija atswabinas no reakzionarrem generaleem.

Spanijas walsts teesa issleguse no armijas 2 diwisijas generalus par to, ka tee pehz kahdas karaspehka plarahdes naw likuschi ussaukt laimes republikai. Paredz, ka tuwakàs deenàs atzels no amata generalschtaba preeksschneeku, generali Godedu, jo tas lizis apzeetinat kahdu pulkwedi, kura bataljons leedsees ussaukt laimes „Spanijai“, dodot preeksch roku juminajumam „republikai“.

Jrija wehl weenmehr zihnas ap karaka swehrastu.

Jrijas brihwwalsts senats peenehmis sikumprojektu par ustizibas swehrasta atzelschanu ar daudseem grosijumeem. Dewaleras waldiba schos grosijumus noraidijusi, bet sagaida, ka likumprojekts senata redakzijà atkal nahks tautas weetneeku nama apspreeschanà.

Amerika atzel eerednu atwalinajumu.

Saweenoto Walstu senats peenehmis likumprojektu, kursch paredz isdewumu budscheta samasinaschanu par 150—175 miljon. dolaru. Leeta grosàs ap algu samasinaschanu walsts eerednem tahdà

Pasaules kronika.

— Tschekoslowakijà, Olomouzas apgabala teesa isteesajusi leetu par meesneeku Wotechu Peluchu un eerednì Josefu Hanaku, kuri bija apsuhdseti loti smagà noseegumà un proti, Peluchs noslihzinajis upè sawu 17 gadus wezo seewu Josefu, bet Hanaks Peluchu peerunajis isdarit noseegumu un peedalijees winà ari pats. Leetas isteesaschana turpinajusees 3 deenas. Teesa, leepasinàs ar wiseem leetas apstahkleem, pee kahdeem schis smagais noseegums tizis pastrahdats, weenbalsigi atsinusi abus par wainigeem un noteesajusi uz nahwi zaur pakahrschanu.

— Prof. Frizis Nordens, wahzu delegazijas tulks atbrunoschanàs konferenzè, smagi zeetis eelu satikmè. Pahrejot kahdu eelu, Nordens saduhràs ar kahdu motoziklu. Profesoram pahrlauts waiga kauls. Bessamanas stahwokli winsch nogahdats slimnizà. No dabuteem eewainojumeem winsch miris. Wahzu delegazija saudè Nordena personà spehjigu darbineeku, kursch daschadàs starptautiskàs konferenzès kà tulks darbojees sekmigi kopsch 7 gadeem.

Partijas dsihwe.

Paplasch. komitejas pirmdeenas sehdes debatu turpinajums notiks schodeen, 30. junijà, plkst. 7 wakarà, Kronu eelà 33, masà sahlè.

Partijas birojà, Kronu eelà Nr. 33, deschurès beedru maksu peenemschanai treschdeenàs no plkst. 4—7 wak. un zeturtdeenàs no plkst. 5—8 wak.

Beedrus luhdz nokahrtot beedru maksas.

Komiteja.

Darba Jaunatne.

Agitkolektiwa mehginajums schodeen, plkst. 8.30.

Nometnes uznehmumus war sanemt schodeen, plkst. 7 wakarà, nodalas telpàs.

Arodkustiba.

Pilsehtas paschwaldibas darbineeku arodbeedribas — waldes deschure notiks schodeen, 30. junijà, pilsè. waldes istabà, Nr. 9, no 6—7 wakarà.

Sabeedriskà un kultureljà dsihwe.

Latwijas Pretalkoholistas b-bas „Apsina“ Leepajas nod. pilna beedru sapulze notiks peektdeen, 1. julijà, sch. g., plkst. 8 wak., Kronu eelà 31. Deenas kahrtibà: 1) sinojumi no waldes un rewisijas komisijas, 2) gada pahrskata apstiprinaschana, 3) waldes un rewisijas komisijas wehleschanas, 4) daschadi jautajumi.

Stundu pirms sapulzes beedri war nokahrtot sawus maksajumus.

Wihru kora „Dseedonis“ walde, sakarà ar preeksschà stahwoscheem konzerteem, usaizina dseedonus eerastees obligatoriski uz mehginajumu peektdeenu, 1. julijà, sch. g., plkst. 8 wakarà, parastàs telpàs.

Sports.

— Latwijas SSS futbola meistaribas A. klases spehlu 2. rinkis sahkas. Pirmàs sazihkstès 2. rinki sateekas 3. julijà Rigà — Rigas zentrs ar Spehks komandam. Leepajas nodalas k-da spehlè 3. julijà Tukumà pret Tukuma nodalas k-du. 10. julijà Rigas Spehks spehlè Leepajà pret Leepajas nodalas k-du. Tukums—Leepaja spehli teesàs b. Lahts (R.), Leepaja—Rigas Spehks teesàs b. Lande (R.).

— Sestdeen wiseem Leepajas nodalas beedreem jaeerodas plkst. 7, uz laukuma, uz brihwo kustibu apmahzibu nodalas 10 g. jubilejas sarihkojumam. Apmahzibas, apspreedes un trenini, laikà no 7 lihdz 9, atlikti. Walde.

— Peektdeen, sakarà ar masu sapulzi, brihwo kustibu apmahziba nenotiks.

— Pilna beedru sapulze schodeen, plkst. 8, Tautas namà. Deenas kahrtibà: 1) sinojumi, 2) nodalas 10 g. swehtku sarihkojums un 3) daschadi.

Mehginà sarihkot wilzeenu katastrofu.

(„Str. Aw.“ spezialsinojums.)

Rigà, 29. jun. Uz Ainaschu-Walmeeras schaursleeschu dselszela linijas starp Osolu-Silakalna stazijam wakar ihsi pirms wilzeena veenahkschanas nowehrsta neisbehgama katastrofa. Uz sleedem bija uslikti koka bluki. Wainigos meklè tuwakà apkahrtnè.

Peesmeeta ganu meitene.

(„Str. Aw.“ spezialsinojums.)

Rigà, 29. junijà. Laudonas pag. Aisdrikschnu mahju saimneeka Upischa ganu meiteni, 14 g. w. Walentini W. ganibàs kahds pusmuhscha wihreetis nogahsis semè un peesmehjis. No tuwejàm mahjàm sinots pa tahlruni polizijas kahrtibneekiem, kuram ari isdewees wainigo nokert asinim apraipitàm bikšem. Ari seja bijusi saskrahpeta asinìs.

Paschnahwiba nedsedinamas slimibas dehl.

(„Str. Aw.“ spezialsinojums.)

Rigà, 29. jun. 2. Rigas pilsehtas slimnizà wairakus mehneschus ahrstejees 47 g. w. Edwards Keninsch. Wina slimiba israhdijusees par nedseedinamu, kadehl K. neweenam nemanot, isdarijis paschnahwibu, pahrgreeschot rokai dsihslas ar bahrdas skujamà nascha asmeni.

Tahds gadijums tikai peerahda, ka slimnizà par slimneekeem naw peeteekoschas usraudsibas, ka tee war isdarit lihdsigas paschnahwibas.

— 10. g. swehtku komisija jau algajusi amatus: propagandists b. Schterns, kaseeris h. Andersons, sarihkojuma — b. Guhscha, dalibneeku sinatajs — b. Kapuns, laukuma pahrsini — b. b. Laudinsch un Liberts, programas sagatawotajs — b. Hermanis.

Sardsè masu sapulzè peektdeen uz Annas tirgus laukuma sargu apgabals un 10. apg., 5. rajons. Sardses preeksschneeks — sakarneeks, palihgi — raj. preeksschneeki.

— Futbolisti uz Tukumu isbrauks sestdeenas wakaru.

— Signalisteem mehginajums schodeen, plkst. pus 10 wak. Sakarà ar isbraukumu uz Talsheem, wisu eeraschanàs obligatorika.

— Weeglatleteem-tem treninsch peektdeen, plkst. 8 wak. Plkst. 9 jaerodas wiseem wihreescheem-wingrotajeem.

— Futbolisteem treninsch schowakar, plkst. 6. Paradneekeem schowakar noteikti janorehkinajas

Mahksla.

Leep. Filharm. Muhsu schinwakara programa eetureta sinamà stilà, ko rahda konzerta apsihmejums: „Teikas un legendas muzikà“. Dirig. Dr. H. Tirfelders. Schis programas sastahdijums war interesèt ari plaschakas aprindas. Kà galwenais darbs minams Rimski-Korsakowa nemirstigà „Scheherezade“ (pehz teikas 1001 nakts). Ta ir skaistakà teika muzikà. Ar schi gabala uzwedschanu ispildita leelas publikas dalas wehleschanàs. Ari programas pahrejà dala waretu muhsu muzikas zeenitajus interesèt, jo ta sastahw no jauneem, Leepajà wehl nedsirdeteem gabaleem. Skat. flud. Riht — 3. simf. konzerts. Programà: Bethowens-Brahms, konzertm. K. Westens usstahsees, spehlejot monumentalo Bethowena darbu „Konzerts wijolei“, orkestra pawadijumà. Schini pat wakarà god. publikai dota eespehjamiba dsirdèt pirmo reisi Brahmsa simfoniju.

Orkestra un kora wakars. Sestdeen, 2. julijà Leep. Filharmon. sarihko orkestra un kora wakaru, kurà dalibu nem ari Filharmon. jauktais koris, uswedot, starp zitu, ari J. Schtrausa walsi „Pee klaistàs silàs Donawas“ (korim un orkestrim). Dirigents: B. Kunkis. Tuw. paskaidroj. sekos.

Tuwu un tahlu.

Atrasti Spanijas ekskarala apslehptee uzkrahjumi kambari.

Londonas laikraksti sino, ka Spanijas waldiba atradusi bij. karala Alfonsa pili, Madridè, noslehptu milsigu wehrtsleetu krahjumu. Karalis behgot newarejis to wairs panemt lihdsi. Wehrtsleetas bijuschas noglabatas kahdà telpà, kura lihdz schim bijusi pilnigi nesinama. Wiss noslehptais eekrauts somàs. Weenà glabajotees 4000 mahrz. sterl. wehrtibà sudrabs, otrà 170.000 m. sterl. wehrtibà akzijas, treschà ari daschadi wehrtspapiri par 293.000 mahrz. sterl., bet zeturtà loti daudz daschadu dahrgleetu. Lihdz ar to atrasti dokumenti, kuri leezinot, ka bez tam Alfonsam Spanijas daschados rajonos peederot plaschi ihpaschumi, kuru wehrtiba pahrsneedsot 350.000 mahrz. sterlinu.

Wehstulneeks.

Rebju taisitajam. — Anonimas korespondenzes nedrukajam.

Isdewejs:
Latw. Soz-Dem. Str. Part. Leepajas org.
Atbildigais redaktors: J. Krilmanis.
Speestuwe „Gutenbergs“, Leepajà, Helenes eelà 3.

Matematikā,
tirdzniecibas aritmetikā, fizikā un kimijā uz vidus un augstskolu gatavo K. Džonsons. Lēta maksa. Helenes ielā 2, dz. 7, no 5—6 p. p.

Sludinajums
par
nekustamas mantas pahrdoschanu.
Leepajas Apgabalteesas Teesu ispilditajs par Leepajas apr. 1. eezirkni, kura kanzleja atrodas Leepajà, Lilienfelda eelà Nr. 9, pamatojotees uz ziw. proz. lik. 1019. p. pasino, ka 5 augustà 1932. g., plkst. 10 no rihta, Leepajas Apgabalteesas sehdschu sahlè tiks pahrdots pirmà publiskà wairaksolischanà nekustams ihpaschums, peederoschs miruschà Jurga, Teodora dehla Smirnowa mantojuma masai „Zahlischu“ mahjas, Embutes pagastà, Leepajas aprinki, sem krepost Nr. 7337, par Afanasija Smirnowa prasibu — nowehrtets uz Ls 2700.—
Tuwakas sinas pee Teesu ispilditaja kanzlejà.
Leepajà, 18. junijà 1932. g. 246/32.
Teesu ispilditajs: Sinens.

Sludinajums
par
nekustamas mantas pahrdoschanu.
Leepajas Apgabalteesas Teesu ispilditajs par Leepajas apr. 1. eezirkni, kura kanzleja atrodas Leepajà, Lilienfelda eelà Nr. 9, pamatojotees uz ziw. proz. lik. 1049. p. pasino, ka 5. augustà 1932. g., plkst. 10 no rihta, Leepajas Apgabalteesas sehdschu sahlè tiks pahrdots pirmà publiskà wairaksolischanà nekustams ihpaschums, peederoschs Jahnim, Lapina dehlam Gibetim—Wainodes semes gabals Nr. 49F ar namu, Wainodes pagastà, Leepajas aprinki, sem krepost Nr. 3883 — par Akz. Sab. „Brihdis“ prasibu — nowehrtets uz Ls 5000.
Tuwakas sinas pee Teesu ispilditaja kanzlejà.
Leepajà, 18 junijà 1932. g. 296/32.
Teesu ispilditajs: Sinens.

Nosaudets
labatas portfelis
ar naudu, pass un dasch. papireem. God. atradeju luhdz pret atlihdsibu portfeli ar pass un dokumenteem nod. Lilienfelda eelà 12, dz. 1.

Ustizama jaunawa
no labas, godigas gimenes, wehlas weetu kahdà weikalà kà pahrdeweja wai arì pee rakstischanas, beiguši otro widusskolas klasi. Ofert. nod. sch. aw. kant. sem L. E. G.

Höganäs
Kanalisazijas zaurules
Ugunsdroschos teegelus
Ugunsdroscho merteli
peedahwà
O. Kornhubers,
Tahlr. 415. Leelà eelà Nr. 6.

Weikala telpas
isthrejamas Ulicha eelà 92. Peepr. Dahrtes eelà Nr. 12.

24. Deenwidrihta ostmalà 24.
Sausi buhwkoki
kà:
bruzas, seenas malka, spundeti dehli
par mehrenàm zenam dabujami
J. Petrewiza koku sahgetawà,
24. Deenwidrihta ostmalà 24.

Krahsns podus
— glasetus un neglasetus, peedahwajam par wislehtako zenu
Fossé u. Ko.,
Helenes eelà Nr. 2.
Tahlr. 3-49.

Pehrku dsintaru
Tirgonu eelà 11, D. Karpus, dsintarpretschu weikals.
Pasinoju sawàm god. kundem, ka peenahzis jaunus suhtijums
5 kahrtu kanepju swejas deegi.
J. Hurwitschs, Wezà Juhrmalas eelà Nr. 8.

Leepajas Filharmonija.
Zeturtdeen, 30. junijà, p. 3/49 wak.
Kurmahjas dahrsà
Teikas un legendas muzikà
(12. abon. konzerts).
Dirigents Dr. H Tirfelders.
Konzertmeisteri:
K. Westens (wijole),
E. Werfinskis (tschello)
Programà: Rimski-Korsakowa „Scheherezade“ simfoniska swihta 4 dalàs), Leuschnera uwert. „Hokus Pokus“, Yoshitomo — „Tehjas mahja“ (japanu atmina), Fr. M. Antona—„Kad klusums runà“ (legenda) un darbi no Komsaka, Trèmisat, Biccè, Herb. E. Hanes.
Eeeja abonenteem brihwa, pahrejeem Ls 0.70. Reserwetàs sehdweetàs à Ls 0.20 peemaksa.
Peektdeen—3. simfon. konzerts.
Programà: Bethowens—Brahms.
Sestdeen—Kora un orkestra wakars.
Peed. Leep. Filharm. koris. Dirig. B. Kunkis.